

Білоцерківський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра генетики, розведення та селекції тварин

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РОЗВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»</p> <p>Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва Освітньо-професійна програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
К-ть кредитів ECTS /загальна к-ть годин	10 кредитів / 300 годин
Семестр	4 і 5
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Ставецька Руслана Володимирівна Посада: завідувач кафедри генетики, розведення та селекції тварин, доцент Науковий ступінь: доктор сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №9 (вул. Героїв Чорнобиля 3а), ауд 429,(кафедра генетики, розведення і селекції тварин). E-mail: ruslana.stavetska@btsau.edu.ua orcid.org / 0000-0003-0149-1908 Зв'язок з викладачем: +38 096 324-19-28</p>
Опис дисципліни	Дисципліна вивчає походження сільськогосподарських тварин, вчення про породу, закономірності росту і розвитку, особливості екстер'єру і конституції тварин, їх продуктивність, методи добору, підбору і розведення, організацію селекційно-племінної роботи і великомасштабну селекцію у тваринництві.
Передумови для вивчення дисципліни	Обов'язковий освітній компонент «Розведення сільськогосподарських тварин» базується на знаннях таких дисциплін, як «Фізіологія с.-г. тварин», «Морфологія с.-г. тварин», «Біохімія у тваринництві», «Генетика з біометрією», «Годівля с.-г. тварин», «Гігієна і добробут тварин», «Технологія відтворення тварин», вивчених у попередніх семестрах.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Розведення сільськогосподарських тварин» є навчання майбутніх фахівців проводити комплексну оцінку, добір та підбір тварин різних видів з метою поліпшення існуючих та виведення нових порід і типів, вміло використовувати методи розведення сільськогосподарських тварин, досконало володіти методиками прогресивної селекції у тваринництві.

Формат дисципліни	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань тощо. Практичні заняття проходять у вигляді практикумів з виконанням розрахункових завдань, постановкою проблеми та її вирішення, виробництвом безпосередньо продуктів, оцінкою їх якості як індивідуально так і в групах; лабораторних досліджень якості сировини, готової продукції та матеріалів; конференцій; ділових та рольових ігор; наукового гуртка.</p> <p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM, Google платформа. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Результатом навчання з дисципліни є набуття студентами таких знань і умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> • забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва (організувати та контролювати зоотехнічний та племінний облік; розробляти план селекційно-племінної роботи у стаді та контролювати етапи його виконання); • навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва (вміти проводити обґрунтований добір тварин; вміти складати план підбору; вміти обґрунтовано використовувати різні методи розведення, родинне і неродинне парування); • здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій (вміти використовувати спеціальні комп'ютерні програми для ведення селекційно-племінної роботи у стаді: Орсек, ALPRO і DELPRO, Uniform-Agri, Dairy Plan.); • застосовувати знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин для ефективного ведення господарської діяльності підприємства (проводити ефективну оцінку тварин за походженням (родоводами), власним фенотипом, якістю потомства і бічними родичами; визначати племінну цінність тварин, використовуючи різні методики; знаходити кращі генотипи серед фенотипів стада, лінії/родини чи породи); • розробляти і ефективно управляти технологічними процесами переробки продукції тваринництва (проводити ефективний добір і підбір; забезпечувати комплектування стад високопродуктивними, економічно вигідними особинами; розрахувати ефективність селекційної роботи, яка проводиться в стаді); • застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності (оцінювати екстер'єр тварин за вітчизняними і міжнародним методиками; знати особливості створення основних селекційних індексів в Україні для різних видів с.-г. тварин та вміти застосовувати їх на практиці; знати сучасні тенденції селекції с.-г. тварин в Україні і в світі).
Структура курсу	<p>Змістовий модуль 1. Походження, еволюція, ріст і розвиток с.-г. тварин</p> <p>Тема 1.1. Розведення – наука про якісне удосконалення с.-г. тварин.</p> <p>Тема 1.2. Походження і еволюція с.-г. тварин.</p> <p>Тема 1.3. Вчення про породу.</p> <p>Тема 1.4. Індивідуальний ріст і розвиток с.-г. тварин (онтогенез).</p> <p>Змістовий модуль 2. Продуктивність с.-г. тварин, оцінка їх племінних якостей</p> <p>Тема 2.1. Продуктивність с.-г. тварин.</p> <p>Тема 2.2. Оцінка племінних якостей тварин.</p>

	<p>Змістовий модуль 3. Добір і підбір с.-г. тварин Тема 3.1. Добір с.-г. тварин. Тема 3.2. Племінний підбір.</p> <p>Змістовий модуль 4. Методи розведення с.-г. тварин, організація і планування племінної роботи, великомасштабна селекція в тваринництві Тема 4.1. Методи розведення с.-г. тварин. Тема 4.2. Організація і планування племінної роботи. Тема 4.3. Великомасштабна селекція у тваринництві.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.</p> <p>У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram</p> <p>Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; практичних занять; конференцій; ділових та рольових ігор.</p> <p>Самостійна робота студентів (СРС) виконується за технологією групового навчання під керівництвом рівного (Peer-led team learning), оцінка рівних (Peer assessment). Алгоритм:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Студенти отримують завдання для групової СРС та критерії оцінювання. Термін виконання — 2 тижні. Кількість груп залежить від суті завдання. 2. Студенти мають розподілити функції між учасниками групи (керівні, виконавчі, технічна підтримка тощо); сформувані комунікаційну стратегію; визначитися з лідером; підготувати матеріал для презентації; забезпечити, щоб усі члени групи володіли інформацією на достатньому для проведення дискусії рівні. 3. Оцінювання: студенти отримують бали за кожним критерієм з обґрунтуванням, загальна сума множить на кількість студентів у групі, що працювала над проектом, а потім колективно (усі учасники групи, які присутні на занятті, де презентують результати, мають погодити рішення!) розподіляють бали відповідно до внеску кожного учасника. <p>Студент може брати участь у виконанні завдання і не бути присутнім на презентаційній частині, якщо його функції як члена групи не вимагають присутності.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в on-line режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій</p>

	<p>програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Войтенко С. Л. Селекція сільськогосподарських тварин : навч.-метод. посіб. Полтава : РВВ, 2019. 46 с. 2. Практикум з розведення сільськогосподарських тварин / Ю. Ф. Мельник та ін. Київ, 2005. 220 с. 3. Розведення сільськогосподарських тварин : навч. посіб. / І. А. Рудик та ін.; за ред. І. А. Рудика. Київ, 2009. 339 с. 4. Розведення сільськогосподарських тварин : підручник / М. З.Басовський та ін. ; за ред. М. З. Басовського. Біла Церква, 2001. 400 с. 5. Розведення сільськогосподарських тварин з основами спеціальної зоотехнії / Т. В. Засуха та ін. Київ: Аграрна наука, 1999. 512 с. 6. Textbook Animal Breeding and Genetics for BSc students. Centre for Genetic Resources The Netherlands and Animal Breeding and Genomics Centre, 2015. URL: https://wiki.groenkennisnet.nl/display/TAB/Textbook+Animal+Breeding+and+Genetics <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генофонд порід сільськогосподарських тварин України / В. В. Шуплик та ін. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко, 2013. 352 с. 2. Генофонд свійських тварин України : навч. посіб. / Д. І. Барановський та ін.; за ред. Д. І. Барановського та В. І. Герасимова. Харків: Еспада, 2005. 400 с. 3. Іваненко Ф. В. Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц [Електронний ресурс]. Київ: КНЕУ, 2014. 125 с. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/32617596.pdf 4. Інструкції з бонітування великої рогатої худоби, коней, свиней, с.-г. птиці, овець та ін. 5. Інтер'єр сільськогосподарських тварин : навч. посіб. / Й. З. Сірацький та ін. Київ : Вища освіта, 2009. 280 с. 6. Лінійна класифікація корів молочних і молочно-м'ясних порід за типом : метод. вказівки. 2-е вид., перероб. та доп. / Л. М. Хмельничий та ін. Суми : Сумський національний аграрний університет, 2016. 27 с. 7. Розведення і генетика тварин: міжвідомчий тематичний науковий збірник. Інститут розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН. URL: https://abg-journal.com/index.php/journal 8. Щербатий З. Є., Музика Л. І., Кропивка Ю. Г., Боднар П. В. Екстер'єр сільськогосподарських тварин та методи його оцінки. Львів, 2015. 51 с. 9. Journal of Animal Breeding and Genetics. URL: https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14390388 10. Journal of Dairy Science. URL: https://www.journalofdairyscience.org/ 11. Journal of veterinary science and animal husbandry. URL: http://www.annexpublishers.com/journals/journal-of-veterinary-science-animal-husbandry/jhome.php 12. Muir W. M., Aggrey S. E. Poultry Genetics, Breeding and Biotechnology. URL: http://base.dnsgb.com.ua/files/book/Agriculture/Animal-Agriculture/Poultry-Genetics-Breeding-and-Biotechnology.pdf 13. Reasearch in Pig Breeding. URL: http://www.respigbreed.cz/ 14. Small Ruminant Research. URL: https://www.sciencedirect.com/journal/small-ruminant-research 15. World's Poultry Science Journal. URL: https://www.tandfonline.com/journals/twps20

